

BÀI NÓI CHUYỆN

TẠI:

SECOND ANNUAL NATIONAL CONFERENCE ON
INDOCHINESE EDUCATION AND HUMAN SERVICES và do
THE NATIONAL ASSOCIATION FOR VIETNAMESE AMERICAN EDUCATION
(NAVAE) tổ chức tại Anaheim, Ca
ngày 26-28 tháng 3 năm 81.

Điễn giả : Ông Nguyễn Phước Bửu Hợp

Chủ tịch : Công ty Domestic Energy Investment Corp.

Chủ tịch : H.A.P. Enterprises Corp. (Trading Co.)

QTV : Prosperity Financial Corp. (Tín dụng)

Giám đốc : Parkland group. (Xây cất, Đầu tư, Địa Ốc)

Kính thưa quý vị, kính thưa các bạn,

Hôm nay là một vinh dự cho chúng tôi được hầu chuyện quý vị và các ban, trong một khung cảnh đặc biệt, giữa những người cùng có một mối lo đến vân đê sanh tồn của cộng đồng người Việt tại Hoa Kỳ.

Mỗi hai ngày trước đây, ban tổ chức có cho chúng tôi hay là hai vị thuyết trình viên là quý anh Trần Quối Thân và Âu Ngọc Hồ, đã vì lý do sức khỏe không đến thuyết trình được và hai anh ấy có đề nghị với ban tổ chức người thay thế là tôi. Tôi có trả lời rằng nếu quý vị ấy đã soạn bài rồi thì chúng tôi xin đến thay thế để đọc bài giùm. Nhưng bài chưa ai soạn cả và đã cận ngày quá rồi, cho nên ban tổ chức khẩn khoang nhờ đến tôi, muôn nói gì cũng được trong phạm vi kinh tế, tài chính và chuyên môn. Dĩ nhiên là tôi đã nhận lời để đến với quý vị hôm nay, và bài soạn gấp rút xin quý vị谅情 cho và cũng xin quý vị coi buổi nói chuyện này như là một cuộc gặp gỡ để trao đổi những ý kiến, những kinh nghiệm, nói cho nhau nghe những lỗi lầm để mà tránh né, mà sửa sai. Nói cỏi mồ hòn nữa thì đây là những lỗi lầm của một người Việt di cư đang làm nghề tự do, đã gặp nhiều tro' ngai, đã ném mũi thát bai, và đôi khi đã nán long, đã chán ngán, muôn vứt bỏ hết, để đi kiếm "rõp", sống ngày hai bữa, như mọi người khác, giết chết cái mộng tự do tung hoành, chôn kín cái quá

khủ thành công của mình trước đây.

Dùa theo ý nghĩa buổi nói chuyện, tôi xin man phép đặt cho nó cái tựa :

"Những nhận xét về thể dung của người Việt kinh doanh Vietnamese businessman, trong xã hội Hoa Kỳ hiện nay."

Kính thưa quý vị và các bạn,

Ai đã muốn làm buôn bán hay kỹ nghệ đều phải nghiên cứu công chuyện làm ăn của mình, nghĩa là lập dù án. Từ một cửa tiệm uốn tóc, tiệm cà rem và lòn hòn, quán cờm, mờ chò vv... đều phải được nghiên cứu cẩn thận và kỹ lưỡng. Nhưng nhà kinh tế chuyên viết dù án sẽ giúp quý vị với một số tiền thu lao phải chăng. Họ sẽ hỏi quý vị những điều như là :

Sở trường của quý vị như thế nào?

Sản phẩm có ăn khách không? Có chứng minh được không?

Thị trường đã có sẵn chưa?

Vốn ở đâu ra?

Kỹ thuật ban ra làm sao? và vân vân.....

Việc nghiên cứu càng sâu càng rộng thì phân thành công càng được bảo đảm. Nếu dù án cần được vay tiền của Ngân hàng thì người viết dù án cũng nên là người có tiếng tăm hay do những hàng chuyên môn có uy tín làm cho.

Tuy nhiên những tiêu chuẩn trên đây chỉ là lý thuyết, là sách vở, minh phải làm cho các có quan tin dung họ đọc và chấp thuận cho vay, riêng đối với chúng ta, vẫn chưa đủ. Chúng ta còn phải biết đến nhiều yếu tố nữa, mà sách vở không có dạy đến, không có nói đến, mà bài nói chuyện hôm nay chỉ đề cập đến những yếu tố đó mà thôi.

Yêu tố 1:

Nên nhớ: Chúng ta thuộc thiểu số, chúng ta là Vietnam và chúng ta là di cư tị nạn. Cả ba yếu tố đều bất lợi cho chúng ta cả. Không chỉ riêng tầng lớp người đi kiếm "rõp" là bị thiệt thòi mà thôi, tất cả những doanh thuồng, kỹ nghệ gia đều cũng bị handicap này cả.

Đi nhiên cũng có vai trührung hợp ngoại lệ có người làm ăn thành công và không hề bị va chạm, hay gặp khó khăn, nhưng đã dấn thân vào thương, kỹ trührung thi phải nên nhớ đến ba điều này để mà hành động cho đúng mức, và hành động đúng

mục là thế nào? tôi sẽ xin trình bày với quý vị ở phần cuối.

Yêu tố 2 :

Phải tránh những nghề nguy hiểm : chúa bạc, chúa gái, và buôn bán tàng trữ ma túy. Tuy là những nghề cấm nhưng không phải là không có nhiều người đang làm. Những nghề này đều có dính líu đến Mafia mà chắc quý vị đều có nghe có biết đến că.

Yêu tố 3 :

Biết cách làm ăn chúa đú, phải biết xù sú.

Nếu đã biết làm ăn mà không tìm hiểu điều này thì sau này có phải lãnh hậu hoan thì cũng không trách mòc ai được că.

Tôi xin kể một tí dù :

Tại Cali, làm nghề đánh cá rất phát đạt, rất thành công mau lẹ. Chính phủ đã có những luật lệ phân minh, ai cũng xin được giấy phép hành nghề. Tuy nhiên trong giới đánh cá với nhau họ đã chia phần anh huống, chia quyền lợi với nhau từ 100 năm nay rồi, và ranh rẽ lắm.

Người Ý pha Nho rất đông ở miền Bắc từ Monterey trở lên, người Ý ở vùng từ San Pedro lên Santa Barbara, và người Nam từ ở vùng San Diego. Chùa hết, tuy ở xa nhau hàng trăm dặm họ còn chia nhau việc đánh những thứ cá khác nhau nữa cò. Người Nam từ ở San Diego thường có tàu rất lớn đi đánh cá Ngừ (tuna) hàng 3,4 tháng mới về. Người Ý thi đánh cá Thu, cá Nục, cá mực vv.... và người Ý pha Nho thi đánh cá còm, cá Cod, cá Bắc Má, cá Mập vv.....

Nếu mình muốn đánh cá gọi là thể thao mà chòi, hay là làm ăn với quy mô nhỏ bé, không cần đến bền, không có phong lanh không có tàu lớn thì họ vẫn dễ yên, và tôi thấy rất nhiều người Mỹ có, Việt có, hay là dù hàng dân khác vẫn đi đánh cá đi câu mực trong mùa hè để kiếm thêm chút cháo, nhưng đã muôn làm ăn lớn thì phải biết xù sú cho phải lẽ với dân đánh cá địa phương mới được. Việc biết xù sú cũng không phải là phải tôn kính cho mình như nhiều bạn tưởng, nhưng sự biết điều đó sẽ giúp quý vị làm ăn dễ dàng, tránh va chạm và được sự giúp đỡ của người địa phương nữa là khác.

Chúng ta đã thất bại trong ngành đánh cá ở Louisiana, ở Texas, chúng ta nên thắn trong trong ngành đánh cá tại California, nếu có quý vị muốn đánh thắn. Chúng ta có câu châm ngón: " Phép vua thua lè lang ", rất đúng vậy.

Yếu tố 4 : Những định luật phân kinh tế.

Chính phủ hay những giới lèo lái kinh tế thường bao rắng phai giúp cho người Việt thành công và hể tập thể nhỏ nay phát dat thinh vuong lên thi công đồng lòn là xã hội Hoa Kỳ cung đưức huống phân nào sù thành công này. Nhưng chưa hẵng là nhữ vầy. Một vi chủ tịch một Ngân hàng lớn tại LA cho chúng tôi hay rằng mài lục của người Việt tại vùng Orange County đã lên tới trên 200T MK trong năm 80, đem lại thinh vuong cho cả quân này. Các Ngân hàng địa phuông cung nhu các cò sò Liên Bang hay các cò sò Tiểu Bang đều đã chuẩn bị nhân sù để đáp ứng cho nhu cầu của công đồng người Việt. Tuy nhiên đổi với con mat của người Mỹ hàng thập hay người Mỹ làm công việc tay chân thi họ nghĩ rằng người Việt đã thành công trên đầu trên cõi họ, và họ bất mãn. Vã để làm vừa lòng số người bất man nay, đã có vai anh lâm chính tri, thiên canh đã không ngăn ngai bêu xâu người Việt gây khó khăn phân nào cho cuộc sanh sống của chúng ta.

Xét trên bình dien thực tế, ý kiến của những người chống đổi chung ta không phai là đã sai hấn và điều cần lâm để giảm thiểu không khi chống đổi phai từ nòi chung ta mà ra và làng làm sớm chung nào, tốt chung ấy.

Trước hết chung ta nên cảm ơn cái xã hội nay đã cho chúng ta dung thân trong những ngày con phải sống xa quê huống. Chung ta đã nhận vào quá nhiều, chung ta phải trả bót ra chút ít gọi là đèn đáp cái ăn tinh ấy. Chung tôi quy vì gat ra ngoài những ý kiến co the di động với chung tôi, mà chỉ nghĩ đến khía cạnh con người xù sự với con người. Chung ta phải cảm ơn băng hành đồng chủ không chỉ ở lời nói mà thôi. Tôi đã thấy nhiều nhóm thiểu số họ không từng đưỉc hu้อง nhiêu biệt đái như người Việt chung ta, nhưng họ đã ý thức rất rộng rãi sù cần thiết trả ơn này và họ đã hành động rất đẹp mắt. Tôi biết người Đài Hán, hàng năm đóng góp nhiều tiền để giúp cho ban tổ chức Rose Parade ở Pasadena. Nhóm khác đã họp nhau vừa công vúa của, hàng năm đon dẹp vuôn hoa và hô nước tai Park Mac Arthur, tại đại lộ Wilshire ở LA.

Người Nhật thi giúp thành lập những nhà dưỡng lao, bệnh viện...

Chúng ta gần 6 năm rồi, chúng ta đã làm được một công cuộc xâ
hội nào chưa? Chúng tôi nghĩ rằng làm công cuộc xã hội là
một việc cần làm cung nhủ quý vị cần phải học và nói tiếng
Mỹ, cần học lái xe hơi vậy. Và việc trả ơn này quý vị nên,
để quận nào thì họp nhau lại và làm cung với nhau, và cung
còn khi đâu có cần phải tu tập nhiều người mới làm được. Chúng
ta đâu còn có ai là lãnh tụ nữa mà phải chờ họ đứng lên xua
tay múa ngôn, chúng ta phải từ lâm lầy và phải làm cho kỹ
được. Tôi thấy người Tàu, người Phi, người Đại Hán vv.....
họ đều có nhân duyên miễn phí về nau ăn, về lâm bánh, về may
và, về vố tự về tại các YMCA, các High School. Nhưng bá nội
trợ chia nhau đến trông nom các bà già, các ông già tai nhùng
nhà dưỡng lão, nhùng cô nhi viện. Nhiều giờ di cư con già
nhập nhùng đảng chính trị và hoạt động rất mạnh cho nhùng cù
tri mà chịu đúng về phía họ. Như khu vực Olympic ở downtown
cả hai phe Cộng Hòa và Dân chủ đều có bán doanh năm ở đó để
ve van người Đại Hán.

Xin дополнить vài tí dụ về việc bỏ công ra ít mà thành quả
thì nhiều :

1 = Tại Orange county, tôi nghĩ cung có trên 100 quý bà
quý cô lâm nghe uốn tóc. Nếu quý bà quý cô chịu ngồi lại và
mỗi tháng bỏ ra 1 ngày, chọn một viện dưỡng lão nào đó, đến
làm thi cho các ông già, bà già, một ngày, thì tôi nghĩ mỗi
tháng chỉ cần 2 hay 3 quý vị, mỗi năm chỉ cần 24 quý vị và
như vậy phải 4 năm quý vị ấy mới phải trở lại làm thi một lần
thứ 2.

2 = Cũng tại Orange county này có trên 60,000 người Việt
minh sinh sống, quý vị cũng rất có thể kêu gọi chung 100 thanh
niên sinh viên họp nhau lại để làm nhùng công tác xã hội như
là : Đua các ông già, bà già tại nhùng nhà dưỡng lão đi chờ
đi Ngân hàng vv.... dạy vố tự về tại các trường Trung học
các trường Đại học, các YMCA vv....

Ca dao ta có câu : " con sâu lâm râu bát canh", thì ngược
lại, chúng ta cũng có thể nói là chỉ một Einstein cũng dù
lâm rạng rỡ cho dân tộc Do Thái vậy. Một tiếng thóm của một
nhóm người Việt tại Orange county cũng gây được cảm tình cho
người Mỹ tại Louisiana hay tại Texas vậy.

BÀI NÓI CHUYÊN CỦA AH. B.HẠP KHA' ĐẠI
XIN SẼ ĐĂNG TIẾP VÀO LÁ THƯ TỐT, XIN
CÁC BẠN THÔNG CẨM - P.P.T.